

Izhaja

vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in po-
šiljajo uredništvu lista »Mir«
v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure
predpoldne in od 3. do 4. ure po-
poldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista napišejo, druga stran naj bo
prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor pri-
ložiti poštno znamko.

MIR

Glasiló koroških Slovencev

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno
pod napisom:

Upravništvu lista »Mir«
v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje
naprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste vsakokrat.

Leto XXXI.

Celovec, 14. kimavca 1912.

Št. 37.

Evharistični shod na Dunaju.

Nepregledna množica vernih katoliča-
nov iz vseh delov sveta, zlasti pa iz vseh
krajev Avstrije, je zbrana te dni na cesar-
skem Dunaju. Odrešenik sveta, skrit pod
podobo kruha, je tista privlačna sila, kateri
sledijo stotisoči gorečih src, da se navžijejo
v sedanjih v verskem oziru tako brezbrži-
nih časih novega navdušenja za verske ide-
ale, da se napijejo nove ljubezni do evhari-
stičnega Boga, da se ob pogledu na stotiso-
če, ki se klanjajo Najsvetejšemu, okrepijo
v verovanju na Tistega, ki je središče vsega
našega verskega življenja!

Nad 400 koroških Slovencev, na čelu
jim koroška slovenska duhovščina in njih
voditelj dr. Brejc, je zbranih na Dunaju, da
se kot samostojna skupina »Koroški Slo-
venci« v družbi s Slovenci drugih dežel
uvrsti med druge na Dunaju v proslavo
Najsvetejšega zbrane narode. Za koroške
udeležence je evharistični kongres zelo po-
menljiv, morda bolj kakor za druge. Velika
večina svetne inteligence na Koroškem je v
verskem oziru ali mlačna ali brezverska ali
celo strupena sovražnica katoliške vere. Od-
padniško gibanje se širi celo že po deželi,
med nemškutarskimi Slovenci, gonja zoper
požrtvovalno duhovščino postaja vedno gr-
ša, nesramnejša, slovenskega duhovnika ne
ščiti več nobena oblast, ampak v senci in
pod zaščito brezverskih nemškonacional-
nih višjih gospodov, ki zavzamejo najodlič-
nejša mesta v deželi, slovenskega duhovni-
ka preganja, obrekuje. Ljudstvo vidi to, vi-
di, kako se nekažno gazi svetinje katoliškega
prepričanja, kako se podpira in
postavlja za vzgled vse, kar diši po grdi, od
vseh poštenih ljudi na svetu obsojeni nem-
škutariji. Doma na Koroškem vidi Slovenec,
da se sme svobodno gibati le nasprotnik
katoliških, vernih Slovencev, da ima le on
v javnosti veljavo. Ta žalostna zavest mora
premnoge naše ljudi, jim jemlje samoza-
vest, da jim upada pogum.

Kako čisto druga slika se razgrinja
pred njimi na Dunaju! Najodličnejši mož-
je, učenjaki, najvišji uradniki, najimenit-

nejši državljani in, kot najlepši vzgled, sam
presvetli cesar s celim dvorom bodo častili
to, kar je sveto slehernemu pravemu koro-
škemu Slovincu v najbolj zapuščenem, od
sveta na pol ločenem kraju. Najvišje glave
bodo na Dunaju stopale v isti vrsti s tisti-
mi, ki jih doma puhle glave, napolomikan-
ci po umu, barbari po srcu imenujejo manj-
vredne ljudi. Kar bi bilo na domačih tleh
v Celovcu nedopustno, za kar bi nas na Ko-
roškem nemškonacionalci imenovali huj-
skače, bo na Dunaju spričo tisočerihi zastop-
nikov slehernega avstrijskega naroda samo-
obsebi razumljivo, lepo in dobro, tabla s
samoslovenskim napisom »Koroški Sloven-
ci« in trakovi v narodnih barvah, slovenske
pridige, zborovanja. Štirje slovenski škofje
bodo Slovincem oznanjali v slovenskem je-
ziku božjo besedo, da, na Dunaju bodo ko-
roški Slovenci videli, kaj je pravo katoli-
čanstvo, ki daje vsakemu svoj, nobenemu
ne jemlje narodnih pravic. Vtisi, ki jih bodo
na Dunaju dobili koroški Slovenci, bodo za
nje v verskem in narodnem oziru neprecen-
ljive vrednosti.

Zato pa tudi razumemo besnenje koro-
ških nemškonacionalnih listov zoper evha-
ristični kongres. »Freie Stimmen« in »Bau-
ern-Zeitung«, glasila odpadniškega gibanja,
v številki za številko napada kongres. Toda
za njuno bevskanje se nihče na svetu ne bo
zmenil, razven tistih duševnih revežev, ki
sploh ne znajo več samostojno misliti, am-
pak namesto njih mislita zanje imenovana
odpadniška lista.

Silno ju boli velikanska množica udele-
žencev na kongresu, ker vedo, da nemški
nacionalci pač nikdar ne bodo mogli upri-
zoriti le nekaj oddaleč podobnega. Če ti
ljudje na svoje »Südmarkfeste« zvabijo na
tisoče ljudstva, da tam ob kresu malikujejo
in proslavljajo svojega Wodana ter hujska-
jo množico zoper katoliške Slovence potem
imenujejo to krasno narodno manifestacijo,
ki podžiga narodna srca; če pa se združijo
na Dunaju katoličani, da dajo duška svo-
jim verskim čutilom, pa imenujejo to veli-
kansko klerikalno demonstracijo, kjer bodo
navzoča klerikalna društva, »klerikalne

bratovščine« itd. Nemškim nacionalcem ne
da spati dejstvo, da dobijo udeleženci evha-
rističnega kongresa znižano vožnjo, da do-
bijo dopust za udeležbo vojniki-častniki, učitelj-
stvo, državno uradništvo. Seveda bi bilo
to vse v redu, če bi se šlo za kako brezver-
sko nemškonacionalno prireditev! Vse to
zunanje slavje je nepotrebno, pravijo. Če
pa oni v svoje namene prirejajo brezštevil-
ne slovesnosti z največjim pompom, je zo-
pet seveda vse v redu.

Vzrok vsega tega pisarjenja nemškon-
acionalnih listov pa je le brezmejno sovra-
štvo do katoličanstva in strah, da bi v oči-
gled veličastnim evharističnim slavnostim
na Dunaju trpel umetno ustvarjeni ugled
nemškonacionalne politične stranke, ki je
v primeri z ugledom verskih svetovnih or-
ganizacij pravi pritlikavec.

Bog blagoslovi evharistični kongres in
koroške Slovence v njihovem boju za ver-
ske in narodne pravice!

40 letnica Šentjakobske posojilnice v Rožu.

Šentjakobska posojilnica v Rožu je ob-
hajala v nedeljo, dne 1. septembra 1912,
svojo 40letnico, odkar je bila ustanovljena
kot prva slovenska koroška posojilnica.
Med še danes obstoječimi posojilnicami na
Slovenskem sploh pa je poleg ljutomerske
posojilnice, ki je bila istočasno ustanovlje-
na na Štajerskem, najstarejša.

Misel za ustanovitev se je sprožila na
velikem slovenskem taboru pri Rožeku leta
1871. Za uresničenje te misli so se zavzeli
predvsem tedanji, že umrli šentjakobski
župnik Franc Treiber, letos umrli c. kr.
štabni nadzdravnik dr. Valent. Janežič,
ki je bil domačin šentjakobski, najbolj pa,
edini od ustanoviteljev še sedaj živeči te-
danji kaplan č. g. Radoslav Knaflič, se-
danji župnik v Ločah pri Beljaku.

Ker še tedaj ni bilo združnega zakona,
se je posojilnica ustanovila kot društvo na
temelju ces. patenta od 26. novembra 1852,
drž. zak. št. 253. Pravila tega društva so bila

Podlistek.

Hvaležni črnc.

Napisala Miss Mary Edgeworth.

Poslovenil Ratiški.

Na otoku Jamajka sta bila dva posest-
nika bogatih plantaž.

Mr. Jefferies ni bil sicer okrutnež, a
vendar ni imel srca za uboge sužnje. Te je
imel za nižjo vrsto ljudi, za nesposobne za
kaj dobrega in plemenitega, vedno priprav-
ljene za izdajo, katere je treba vedno držati
v jeklenih rokah, in molče je odobral, ko
je njegov oskrbnik postopal z njimi kot ži-
vino. Glavna skrb je bila, da so rodile nje-
gove plantaže — a črncem naj se godi, ka-
kor jim drago.

Njegov oskrbnik Durand je postopal z
delavci po svoji prosti volji.

Jefferies je čul o tem nečloveškem
oskrbnikovem početju a navadno je to ved-
no preslišal. Največ je bilo zanj to, da se je
mogel zabavati pri razkošnih veselicah,
vsak se hip krepčujoč z izbornim vinom, da
pri tem pozabi na svoje silne dolgove. Rabil
je denar in zato naj črnci jokajo in trpe.

Ti ubožci so silno trpeli, to tem bolj, ker
so vedeli, da njihovi bratje na plantaži Mr.

Edwardsa mnogo boljše žive. Ta gospodar
je plemenito postopal s svojimi sužnji.

Njegov oskrbnik Abraham Rayley je bil
poštenjak, kateri je prepustil vsakemu črncu
kos zemlje ob njegovi kolibi, katerega je
obdeloval ob določenem dnevu v tednu.

Res imajo na Jamajki sužnji zemljo, s
katere pospravljajo tudi pridelke zase, a če-
sto se zgodi, da si je ubožec komaj obdelal
zemljo in postavil kolibo, se tamkaj udobno
nastani, kar ga je naenkrat prepodil oskrb-
nik. Nesrečnež mora zapustiti ženo in svoje
otroke, da počasi podleže težkemu delu v
meksikanskih rudnikih. A zakaj? Samo
radi dolgov svojega gospodarja!

Edwardsova plantaža ni poznala tega
nasilja in barbarizma. Njegovi sužnji so ži-
veli v zadovoljstvu, veseleč se vseh radosti
pod domačim nebom.

Nekega jutra je čul Mr. Edwards pri
svoji plantaži klice na pomoč iz kolibe, kjer
je bival priden in pošten Jefferiesov suženj
Cezar.

Stopivši noter je zapazil Edwards suž-
nja vsega potrtega in njegovo mlado še lepo
ženo, ki je klečala pred oskrbnikom Duran-
dom, kateri je kričal:

»Mora iti, pravim, da mora iti, čemu tu
pretakaš solze!«

Ko je Durand zagledal Edwardsa, je ta-
koj utihnil.

Uboga črnka je šla iz kolibe ter si pulila
lase, in Cezar je molče sedel kot vkopan.

Durand je mirno spregovoril:

»Sir, nič ni posebnega; Cezarja hočemo
prodati, radi tega tako plaka njegova. Res
sta se vzela, a Klara dobi že lahko še dru-
gega moža, in sčasoma se bo potolažila.«

Klara je zaklicala:

»Nikdar! Nikdar!«

Edwards je vprašal:

»Komu hočete prodati Cezarja in za-
kaj?«

Durand se je zakrohotal:

»Gospodarjevi dolgovi morajo biti pla-
čani s kožo sužnjev.«

Edwards de pomilovalno:

»Ubožec, kako bo zapustil kočo, katero
je postavil, in te banane, katere je tako
skrbno gojil?«

Cezar je bolno pogledal Edwardsa in ga
zaprošil:

»Ali hočete biti moj gospodar? Rotim
vas in lepo prosim, kupite naju oba; ne bo-
dete se kesali. Cezar bo zvesto služil!«

Klara je takisto priskočila in lomila
roke:

»Gospod, Cezar vam bo zvest!«

odobrena od deželne vlade koroške 5. septembra 1872 in odposlana potom okrajnega glavarstva v Beljaku župniku Francu Treiberju. Prvi odbor se je sestavil sledeče: Matevž Hribernik, posestnik, predsednik; Radoslav Knaflič, kaplan, tajnik; Jožef Šuster, posestnik in gostilničar, denarničar; Jožef Janežič, posestnik, preglednik (isto kot odbornik). Za pregledovalca računov pa dr. Valentin Janežič, polk. zdravnik, in Jožef Zupanc, posestnik.

Sredi septembra je začela posojilnica uradovati, in sicer ob istih dneh kot še danes, namreč vsaki ponedeljek. Po enem letu poslovanja, to je koncem avgusta 1873, sklical je odbor prvi občni zbor, da poroča o delovanju in napredku za prvo leto. Prvi občni zbor se je vršil v uradnih prostorih pri »Mačku« na Tešnji dne 28. septembra 1873. Bilanca za prvo leto je ugodno izpadla in se je takoj s tem letom začela nabirati »matica«, to je rezervni zaklad.

Načelnik posojilnice je bil do leta 1876 Matevž Hribernik, leta 1876 pa je bil izvoljen tedanji denarničar Jožef Šuster, ki je načeloval do leta 1900, to je 24 let, katerega leta je vsled starosti izstopil in kmalu potem umrl. Kot tretji načelnik je bil izvoljen sedanji župnik č. g. Matej Ražun, ki je načeloval deset let, od leta 1911 naprej pa vodi blagajniške posle. Sedanji načelnik je šentjakovski župan g. Franc Mayer.

Tajniške posle je opravljal ustanovitelj posojilnice č. g. Radoslav Knaflič, do leta 1884, leta 1885 pa tedanji kaplan in sedanji dekan v Trbižu č. g. Valent. Kraut. Od leta 1886 do 1887 je bil tajnik leta 1910 v Št. Lenartu pri Sedmih studencih umrli župnik Franc Bergman, od leta 1888 do 1899 rajni župnik Andrej Aplen, od leta 1899 do 1910 posestnik Franc Kobentar, in sedaj opravlja to delo posestnik g. Jožef Nagel.

Promet pri posojilnici se je večal leto za letom in največji promet v vseh 40 letih poslovanja je bil leta 1881. v znesku 829.438 kron 24 h. Enako se je množila tudi posojilnična »matica« kljub temu, da se je vsako leto razdelilo velike svote v razne dobrodelne namene, predvsem za slovenske šole. Skupni darovi vseh 40 let presegajo znesek 50.000 K.

Ker je vsak vlagatelj po pravilih moral biti tudi član društva, se je število članov zelo hitro množilo in je bilo leta 1887 že nad 1000 članov. Največje število članov je posojilnica dosegla leta 1896, namreč 1512.

Veliko važnih notranjih izprememb se je zgodilo za časa desetletnega načelovanja č. g. župnika M. Ražuna. Glavna izprememba je bila ta, da se je posojilnica vsled sklepa izvanrednega občnega zbora z dne 2. aprila 1901 izpremenila iz društva z omejenim poročtvom v zadrugo z neomejeno zavezo v smislu zakona iz leta 1873. Med tem časom, in sicer leta 1909, je posojilnica tudi izstopila iz »Zveze slovenskih posojilnic v

Edwards je takoj odšel k Jefferiesu, kateri je komodno ležal na divanu ob čašici kave. Omenivši sužnja, je odvrnil Jefferies:

»Da, da. Nesrečen je. Pomilujem ga iz srca, a pomagati mu ne morem. Durand pravi, da pritiskajo dolgovi in denarja ni nikjer. Sicer pa to ni prvi slučaj na Jamajki.«

Edwards je izustil:

»Dovolj hudol!«

Jefferies je odvrnil:

»Ne verujte mnogo tem črncem, ker izdajo vas ob prvi priliki. Gotovo poznate njihov pregovor: »Bog daje črncu to, kar je pozabil belec.«

Konečno je Edwards plačal odkupnino za Cezarja in Klaro in to mnogo večjo, kakor bi dobil za nju na trgu. Ko sta zvedela, da ostaneta nerazdružljiva, ju je obšlo nepopisno veselje. Seveda sta dobila pri novem gospodarju kočo in kos zemlje.

Edwards je dejal Cezarju:

»Sedaj se, dragi moj prijatelj, nič več ne boj, da bi te kdo pregnal s tvoje grude ali da boš prodan radi dolgov drugih.«

Cezar ni mogel od ginjenosti spregovoriti ne besede. Ko je čul sladke besede: »dragi moj prijatelj«, so ga obile solze nepopisne radosti. Ubogi rob je bil navajen jokati le pod udarci palice, a ne tudi od hvalenosti — — —

(Dalje sledi.)

Celju« in pristopila k ljubljanski »Zadružni zvezi«.

Leta 1910 se je preskusilo zaupanje ljudstva do posojilnice, ker so, kakor pri drugih slovenskih posojilnicah, posebno pri šentjakovski posojilnici narodni nasprotniki hoteli nesrečo pri »Centralkasi« v Celovcu zvaliti na slovensko posojilnico. To je bil eden najnesramnejših činov naših narodnih nasprotnikov. Preskušnja je bila zelo huda, a zaupanje v najstarejšo slovensko posojilnico je bilo toliko in tako trdno, da ji ni ničesar škodovalo in je posojilnica iz tega boja izšla kot zmagovalka, na novo podprta z zaupanjem ljudstva.

In tako je prešlo tudi štirideseto leto in bilanca 40letnega delovanja nam danes kaže okroglo pol milijona hranilnih vlog, pol milijona danih posojil, okroglo 33.000 K rezervnega zaklada in 600 članov, od katerih vsakdo jamči s celim svojim premoženjem za posojilnico.

Te številke, predvsem rezerva po 33.000 kron, in preje omenjenih, za dobrodelne namene razdeljenih 50.000 K nam živo kažejo, kaj je prva koroška slovenska posojilnica delala celih 40 let in kake dejanske uspehe je ustvarila.

Zgodovina te posojilnice, ki je bila začetak cele gospodarske organizacije koroških Slovencev, pa nam jasno pove: »Da smo si slovenski Korošci ustanovili sami, iz lastne sile gospodarsko organizacijo« in da »se koroško slovensko ljudstvo politično probuja, gospodarsko krepí in kulturno izobrazuje le po lastnih močeh«. (Glej uvodni članek v »Miru« od 31. avgusta 1912, št. 35, str. 234.)

Šentjakovski posojilnici v Rožu ob njeni 40letnici iskreno čestitamo ter ji iz srca želimo, da bi še dolgo, dolgo z enako lepimi uspehi delovala v korist koroškemu slovenskemu ljudstvu!

Slovinci, podpirajte „Mir“ z inseriranjem!

Dnevne novice in dopisi.

Cesarska odlikovanja. Cesar je v zahvalo za uspešno sodelovanje, da je bil brambni zakon in vojaški kazenskopravni red v državnem zboru pravočasno sprejet, odlikoval ministrskega predsednika grofa Stürgkha z velikim križem reda sv. Stefana, deželnobrambnega ministra Friderika pl. Georgija je povzdignil v baronski stan, pravosodnemu ministru Viktorju vitezu pl. Hohenburgerju je izrekel svojo posebno zahvalo, podpredsednika državnega zbora predsednika brambnega odseka g. Jožefa Pogachnika je povzdignil v viteški stan in državnemu poslancu dr. Konstantinu Isopeskul-Greculu je podelil komturni križec Franc Jožefovega reda.

Vlaki k evharističnemu kongresu. K evharističnemu kongresu se je odpeljalo iz Celovca 11. t. m. nad 400 Slovencev, nad 520 koroških Nemcev in 12. t. m. skozi Celovec 540 Tirolcev.

25letnica. 25letnico svoje mature so dne 9. in 10. t. m. obhajali gg.: F. Beran, c. kr. rač. svetnik v Celovcu; dr. A. Brugger, zobozdravnik v Celovcu; dr. E. Fugger, zdravnik v Leobenu; dr. F. Gassmair, zdravnik v Sovodju; K. Hauser, c. kr. rač. svetnik v Celovcu; F. Hilpert, vpok. župnik, sedaj v Pliберку; dr. P. Huth, zdravnik v Wolfsbergu; Jul. Leopold, c. kr. stotnik na Dunaju; dr. M. Lernbas, zdravnik v Oseku na Češkem; F. Mairhofer, c. kr. poštni kontrolor v Celovcu; H. Pardatscher, c. kr. rač. svetnik v notr. ministrstvu; msgr. Podgorc v Celovcu; A. Ramusch, c. kr. stotnik na Dunaju; M. Ražun, župnik v Št. Jakobu v Rožu; F. Streiner, župnik v Pöksteinu; J. Wilhelmer, župnik v Paternionu. V nedeljo zvečer so se gospodje sešli pri »Zvonu« k prijateljskemu pozdravu, katerega se je udeležil tudi bivši profesor zbranih gospodov, g. vladni svetnik J. Scheinigg. V ponedeljek je bila sveta maša v stari gimnazijski kapelici, ki jo je daroval g. msgr. Podgorc. Celovške dame so jubilate presenetile z ubranim svojim petjem. Popoldne so napravili gospodje izlet na Vrbsko jezero in se zbrali deloma na vili celovške posojilnice (pri Kašniku). Zvečer je bil slavnostni banket pri »Sandwirtu«, pri katerem je svirala Jungherova godba. V slavnostnem toastu je g. msgr. Podgorc na-

pil svojim sošolcem, spomnil se dijaških let, spomnil profesorjev, opomnil prijatelje, kako da je izobraženec izbran iz tisoč drugih, ki potrebujejo njegovega vodstva, kako da je največja čast moža delo, za družinskega očeta seve v prvi vrsti delo za lastno družino, ali potem tudi delo za druge, da se bo kedaj moglo reči, tod so hodili dobri možje. Sledili so še drugi govori in glasile so se zopet stare vesele pesmi in zlasti stari »Gaudemus«. Tako so se stare prijateljske vezi znova poživile in so se prijatelji razšli z najboljšimi vtisi iz Celovca in z željo, da bi po 15. letih mogli praznovati še lepšo prijateljsko veselico.

Hipoma obogateti je mogoče le s srečko, in sicer nudi k temu največ upanja turška srečka, ker ima šest žrebanj in za 1.800.000 frankov glavnih dobitkov vsako leto. Vsak, kdor zmore na mesec 4 K 75 h, zamore po posredovanju »Slovenske Straže« kupiti to res izborno srečko. Ta denar pa na noben način ni zgubljen, kajti komur že sreča ne nakloni glavnega ali pa vsaj večjega dobitka, ta mora zadeti vsaj 400 frankov, oziroma zamore srečko po vsakočasni vrednosti poljubno banki prodati. Prihodnje žrebanje turških srečk bo dne 1. oktobra t. l. — Pojasnila daje in naročila sprejema za »Slov. Stražo« g. Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg 19.

C. kr. državna gimnazija v Celovcu. Vpisovanje v 1. razred na novo vstopivših učencev se vrši 15. septembra med 9. in 12. uro in 16. septembra med 8. in 9. uro dopoldne. Dečki se morajo priglasiti v spremstvu očetov ali njihovih namestnikov v ravnateljevi pisarni, morajo predložiti rojstni in krstni list, zadnje ljudskošolsko spričevalo in odšteti kot sprejemnino 9 K 20 h. Sprejemni izpit se začne 16. septembra ob 9. uri dopoldne. Vpisovanje v drugi in višje razrede se vrši 16. in 17. septembra od 8. do 12. ure dopoldne ter od 3. do 5. ure popoldne in sicer morajo priti lanski učenci v učno sobo 3. razreda, oddelek A, predložiti zadnje letno spričevalo in plačati 5 K. Na novo vstopivši bodo vpisani v ravnateljevi pisarni, morajo prinesiti seboj rojstni in krstni list in zadnje šolsko spričevalo z odhodno klavzulo ter plačati 9 K 20 h sprejemnine.

Konec vojaških vaj III kora. Dne 4. t. m. so bile končane vojaške vaje, ki so se letos zopet vršile na jugu, in sicer na slovenskem ozemlju. Rdeči stranki je poveljeval poveljnik feldmaršallajtnant Kuzmanek, modri pa fml. Winkler. Vojaškim vajam je prisostvoval tudi generalni nadzor in bivši načelnik generalnega štaba Konrad pl. Hötendorf. O vodstvu vaj, o disciplini in obnašanju čet v boju in njihovi vojaški izobrazbi se je izrazil zelo pohvalno. Posebno hvalo zaslužijo tudi k orožnim vajam vpoklicani rezervisti, ki so se kljub dolgemu korakanju, slabim prenočiščem in neugodnemu vremenu v vsakem oziru držali prav dobro.

Srečke efektne loterije »Slov. Straže« se dobijo v Celovcu pri »Slovenski kršč. - soc. zvezi« v hotelu Trabesinger. Ena srečka stane 1 K.

Nameravan napad na nadvojvodinjo Marijo Jožefo. Tržaška policija je prišla na sled, da so nameravali štirje delavci izvršiti na avstrijsko nadvojvodinjo Marijo Jožefo napad. Nadvojvodinja biva sedaj v Miramaru, odkoder hodi vsak dan v Milje slika razvaline tamošnjega gradu. Ob taki priliki so nameravali osumljeni napasti nadvojvodinjo in jo umoriti. Policija je vse štiri aretirala. Nadvojvodinja je blaga gospa in je kot načelnica finančnega odseka za evharistični kongres dosegla, da so za kongres na razpolago znatne svote.

Po koroških gorah je padel sneg precej globoko ter je povzročil občuten mraz. Ponekod je padla slana in škodovala ajdi, ki vsled deževnega in mrzlega vremena ne more zoreti.

Odpad od vere. Od katoliške vere je odpadel deželni uradnik Matija Obiltschnig v Celovcu, rojen 2. septembra 1888. Fant je gotovo slovenskega rodu. Je res tako: Najprej odpad od naroda, potem odpad od vere! Povdariti je treba ponovno, da je fant v deželni službi, kadar so pa kake volitve, pa so nemški nacionalci čez »dobri kristjani«, ki pišejo katoliškim Slovincem pisma (le-take): »Dragi kristjani!« — Hinavci!

Poroka. Dne 9. kimovca sta bila v Medgorjah poročena Tomaž Maček, p. d. Štefuna, kmet v Običah, in Uršula Riepan, p. d. Tomaževa hči, v Zablatih. »Hoscet« je bila brez godcev, a vendar zelo fletna. Bog daj novozakonskima obilno sreče in svoj blagoslov!

Vogrče. Občni zbor podružnice »Slovenske Straže« se je minolo nedeljo izvršil prav lepo. Z velikim zanimanjem so sledili navzoči govoru g. Smodēja iz Celovca in navduševalnim besedam g. župnika Seko-la. Izvoljen je bil zopet stari odbor, ki je prav marljivo deloval. Na shodu se je prodalo lepo število srečk »Slovenske Straže«. Slovenci, kupujte jih, ker so v prid naši »Slov. Straži«!

Vogrče. Na občnem zboru podružnice »Slov. Straže« na Malo Gospojnico je č. g. Fr. Smoděj zelo poljudno in navdušeno govoril o narodnosti in kaj lepo in jasno dokazal iz sv. pisma, na vzgledu Kristusovem in apostolov, da smo dolžni ljubiti svoj narod in da je slab kristjan, kdor narod svoj zataji. Iz krasnih, v srce segajočih besedi govornikovih je nato podružn. tajnik v kratkem govoru izvajal resnico, da smo obenem tudi dolžni braniti svoj narod pred navalom sovražnikov in na vzgledih iz zgodovine, sosebno grške, pokazal, kako so stari poganski narodi znali ljubiti in braniti svoje domovino. Naša sveta dolžnost je torej, da jo mi kot kristjani še bolj čislamo in še krepkeje branimo, zlasti s tem, da smo požrtvovalni udje »Slovenske Straže«, ker v nevarnosti ni samo naša narodnost, ampak tudi katoliška vera naša. Da besede govornikov niso padle na trda tla, pokazalo je naslednje razpečevanje srečk »Slov. Straže«, ki je bilo zelo uspešno. Potrdil se je še slednjič stari odbor. Udeležba na shodu pa je bila topot žalibog le bolj pičila. Žeteti je posebno med moško mladino več zavednosti in smisla za pametno, narodno delo, ne pa samo za pijačo in igro.

Prevalje. Na praznik Marijinega rojstva je priredilo tukajšnje slovensko delavsko društvo svojo letno veselico. Udeležencev je prišlo toliko, da je bila zborovalna dvorana našega društva v Steklovi gostilni do zadnjega kotička zasedena. Razun mnogih delavcev iz bližnjega Guštanja so nas posetili tudi preč. g. Rok Tonjko, provizor obirski. Z velikim zanimanjem smo sledili besedam govornika, preč. g. dr. Gregorja Rožmana iz Celovca, ki nam je v lepi besedi, a vendar prav po domače razjasnil pomen in namen katoliških delavskih društev in nam pokazal, v čem se bistveno razlikujeta krščansko misleči delavec in socialni demokrat, ki tava v tmini nevere in materializma. Srčna hvala g. govorniku, da se je tako radovoljno odzval našemu vabilu. Po govoru ste se uprizorili dve kratki igri, in sicer: »Bratranec« in »Spoštuj očeta ali sinovo maščevanje«, prva razvedrilna, druga pa globoko resne vsebine. Tu smo imeli zopet enkrat priliko, po vsej pravici občudovati izurjenost in gibčnost naših vrlih igralk in igralcev; nastopili bi z uspehom ravno tako lahko pred izbranim občinstvom v kakem mestu. Da se pa o prestankih med igro občinstvu ni bilo treba dolgočasiti, za to so skrbeli naši tamburaši. Končala pa se je vsa ta dobro uspela prireditev s srečolovom, ki je imel za marsikaterega neustrašenega srečolovca ta ugoden uspeh, da smo ga videli zadovoljno se smehljajoč odhajati s svojim plenom. Hvala plemenitim darovalcem za njihove darove, ki jih vsako leto izroče delavskemu društvu v ta namen.

Črna. V nedeljo, dne 15. septembra 1912 ima podružnica nemškega Schulvereina »pri Prah« svoj občni zbor. Katoliški Slovenci, pridite gledat naše »pristine Nemce«, da boste vedeli, kdo vas hoče iz vaše zemlje pogoniti, in to z denarjem, ki jim ga vi nosite!

Črna. (Nekoliko odgovora.) Naši posilince so grozno občutljivi ljudje. Da so pri vinu zraven jako jezičljivi, se jim ni čuditi. Ko pove sem in tja »Mir« nekoliko resnice, je vse pokoncu v Izraelu. Seveda vse čez kaplana. »Ta prokleti far bode še slabši kot je bil Šenk«, je blagovolila se izraziti visoko izobražena (?) »nemška« go-spa, kateri so Slovenci vedno le v senci. Sedaj, ko so dijaki raznih šol doma, še tisti pomagajo izražati ogorčenje nad kaplanom. Seveda članke v »Mir« piše kaplan; kdo pa

drugi! Saj se že vsem drugim hlače tresejo pred visoko nemško gospodo. Pa tudi kdo bi bil zmožen čiste slovenščine, ki je obiskoval našo »na puf« postavljeno šolo. O naših »Nemcih« se ne sme povedati, da so nemškega mišljenja »strammdeutsch«, akoravno so člani »Schulvereina«, imajo naročene le nemškonacionalne liste (med katere štejem tudi »Štajerca«, katerega sicer hočejo utajiti, ker se ga — sramujejo. Bodite vsaj bolj previdni, ko ga nosijo v sobotah otroci s pošte). — O zadnjih dveh člankih v »Miru« sledeče: a) Glede Markoviča in Rahoja je škoda bila za papir. Čeravno kaj radi naši žandarji zabavljajo proti našim organizacijam, nam niso nič nevarni, ker jih vsak pozna. Osební napadi — če tudi resnični — nam nič ne pomagajo. b) Glede slavnosti dne 18. avgusta »pri Štulerju«. Komu na čast je bila? Punzengruberju — ali cesarju? a) Punzengruberju! Kaj imajo potem zraven opraviti šolarji pri bakljadi pod vodstvom nadučitelja. Posebno vzgojno vpliva tudi, da so šolarji ob tri četrt na devet zvečer peli »pri Štulerju« nemško cesarsko pesem pod vodstvom treh učiteljev. Po svojem razumu bi mislil, da spadajo v tem času otroci kam drugam kot pa v gostilno, kjer se že cel popoldan gratis popiva. Pa seveda to vedo patent-vzgojitelji bolje! b) Slovesnost je bila namenjena cesarju! Zakaj pa se potem ni tudi pod to firmo vabilo? So li mislili, da bi to nemška srca manj ogrelo? Potem kaj pa ima »Wacht am Rhein« opraviti na taki cesarski slavnosti. Odkrito povedano: Slavnost dne 18. avgusta je bila breztaktna, žaleča velik del prebivalstva, ki čuti avstrijsko in slovensko. Smatral sem dosedaj gasilno društvo za nekaj, kar je nad strankami in sem se po tem ravnal; zato tudi lahko izjavim, da članka v »Mir« nisem pisal jaz in tudi dosedaj še ne vem, kdo da ga je; postopanje pa od strani več odbornikov gasilnega društva v nedeljo, dne 8. septembra, pri »Prah« me je preprečilo o nasprotnem. Torej mi se poznamo! V obraz lizati, za hrbotom pa surovo sumničiti, to znate. To pa zna tudi vsak »barabovce«. — V. Razgoršek, kaplan.

Trg Spodnji Dravberg. Pri prejšnjem županu so se občinski ubogi morali včasih preobleči in se jim je strgana obleka pošila. Sedanji župan pa za take malenkosti nima skrbi, akoravno vsak dan vidi neko siroto razcapano in umazano kakor kapusovo strašilo po trgu hoditi. Kaj si mislijo tujci? Ni to škandal za trg? Nabava frankfurtarskih zastav je menda po mnenju župana bolj potrebna, kakor pa izdatki v prid občinskim ubogim.

Vetrinj—Zakamen. Začetkom tega meseca nas je zapustil ter se preselil v svoj domači kraj — Šmarjeta v Rožu — naš dosihdobni organist in cerkovnik gosp. Jurij Rašer. Bolezen ga je k temu prisilila. Dva meseca manj kot pet let je opravljal svojo službo. Zlasti kot organist se je pokazal pravega veččaka svoje stroke ter vrednega učenca slavnega mojstra A. Foersterja. Tako dovršenih koralnih poizkusov, kakor nam jih je nudil on, bo težko najti v kaki cerkvi, posebno na deželi. To je moral vsak, ki je muzikalično nadarjen in ki je prisostvoval njihovim proizvajanjem na koru, nepristransko pripoznati. To objavimo v dokaz, da smo znali ceniti njegovo zmožnost in njegov trud, ter da s tem izrazimo svojo hvaležnost. Dal Bog, da bi zopet okrevail ter posvetil svoje moči v čast božjo in v slavo katoliške cerkve!

Kazaze. (Pogreb.) »Smrt ne izbira«, pravi pregovor. Ona prereže nit staremu, a tudi mlademu, kakor smo to videli tudi pri nas v zadnjem času. Pred dobrim mesecem nam je nesla občespoštovano Vazarjevo mater, ki smo jo ob izredno veliki udeležbi faranov izročili k večnemu počitku, minuli teden pa je vzela Ilgočevi družini staro mater, ki je dosegla visoko starost 86 let, na petek pred Malo Gospojnico pa je neusmiljenka ugasnila luč mladega življenja, pridni 11letni Hermanovi hčerki Mariji Sekol. Milo so peli zvonovi pri prejšnjih pogrebi, a še mileje pri smrti in pogrebu te mlade device. Pogreba se je udeležila velika množica ljudi. Na čelu spreveda je šla šolska mladina z venci in šopki v rokah, katere je vrgla potem kot zadnji pozdrav v grob sedaj rajne šolske tovarišice, v sredi

spreveda pa so nosile rakev članice tukajšnje Marijine družbe, katere so ji ob grobu zapele tudi ljubko pesem v slovo. Ob svojem nagovoru je umrlo učenko stavil domači g. župnik za vzgled šolski mladini, katera naj bi jo posnemala v pridnosti, pobožnosti in ubogljivosti. Od pogreba rajne Majričeve Mojecke ne pomnijo ljudje tako ganljivega pogreba, kakor je bil ta, saj nisi videl nobene očesa brez solz. Zanimivo je, da je bila rajna, ki ji je bilo ime Marija, rojena na Marijin praznik (8. decembra 1900) ter tudi na Marijin praznik na Malo Gospojnico pokopana. N. v m. p.!

Djekše. (Veselo in žalostno.) Pri občinski seji v nedeljo, 8. septembra, je prvi svetovalec g. Anton Slamanik izročil županu g. Mihaelu Ladiniku krasno diplomo častnega občanstva. V svojem nagovoru je povdarjal velike zasluge slavljenčeve, saj že čez 30 let vestno in skrbno vodi našo veliko in težavno občino. Mnogo nesreč in bridkosti je zadelo občino, odkar je g. Mihael Ladinik postal župan, a vsakokrat je po svoji moči rad pomagal in si hitro prizadeval, da je izposloval pomoči in podpore. Dovolj je bilo prilike, da smo spoznali njegovo dobro srce in blag značaj. Za časa njegovega županovanja in največ po njegovem prizadevanju so se Djekše mnogo povzdignile. Vas je dobila lepe nove hiše, novo zložno cesto do Velikovca in izvrsten vodovod, za katerega je ravno gosp. župan brezplačno prepustil vrelce na svojem travniku, dasiravno zavoljo tega trpi njegovo posestvo občutno škodo. — Pretečeni ponedeljek smo spremili k večnemu počitku mlado pridno gospodinjico Ruževoga posestva. Bila je stara komaj 27 let; omožena je bila šele šest let. Pogreba, ki sta ga vodila domači in sosedni g. župnik iz Št. Janža, se je udeležilo mnogo ljudstva. — Jesensko vreme imamo sedaj prav žalostno. Mraz in dež dan na dan. Žetev je tu, otavo je treba sušiti, a vreme slabo. Če se prikaže za malo časa solnce, spravljajo ljudje svoje pridelke domu nekako boječe in hitro, kakor bi kradli. V noči od torka na sredo nas je že zapadel sneg.

Velikovec. (»Ni za nas«, tako si misli naša požarna bramba, oziroma njeni voditelji, kadar je kaka cerkvena slavnost, da bi se spodobilo nastopiti v paradi. Kako lepo se bere po časopisih, da se po drugih krajih ob gotovih časih, kakor na praznik sv. Rešnjega Telesa ali cesarjev god in rojstni dan udeleži tudi požarna bramba v paradi božje službe. Toda vse drugače je v Velikovcu. Drugodi se ravna po požarne brambe po geslu: »Bogu v čast, bližnjemu v pomoč.« Naš fajerber seveda za take »mračnjaške reči« ni. Kako lepo se je podalo posebno na cesarjev rojstni dan, ko so nastopili in se udeležili cerkvene slavnosti naši veteranci! Požarni brambovci pa so seveda za take nastope preveč »napredni«. Če pa je kakšna hajlovska prireditev ali kaj podobnega, potem pa vselej »gasi« tudi naš fajerber.

Grebinski Klošter. Na angeljsko nedeljo je imelo naše izobraževalno društvo zborovanje, katero je, čeravno ni bilo ugodnega vremena, jako lepo uspelo. Udeležba je bila zadovoljliva. Gospod živinorejski inštruktor Krištof je v svojem gospodarskem govoru poljudno in lahko umljivo razlagal pomen in korist prašičereje, katere napredek je odvisen od hlevov, pasme in postrežbe, posebno naj se pazi na vzgojo mladičev in izbiro dobrih in rodovitnih plemenskih prašičev obojega spola. Poučni govor so pazljivo poslušali in izrekla se je želja, da bi se tukaj ob priložnosti napravil gospodarski tečaj za ukaželjno mladino. Društvena knjižnica, ki šteje že 175 knjig vsakovrstnega dobrega berila, se prav pridno rabi. — Vreme tu imamo, da se Bog usmili. Na ravnem z veliko težavo spravljamo otavo domu, moramo jo takorekoč s travnika krasti; še slabeje so pri tem gospodarji v gorah, ki imajo še ves oves zunaj, da celo še pšenico.

Korte. Dne 4. septembra so opravili tukaj obletnico za ljubljenskim Rup. Rotarjem gospodje župniki Dolinar, Linasi in dr. Lučovnik ter provizor Vuk. Korčani so lepo okinčali grob in imeli to jutro praznik. Tako so skupno z duhovniki počastili spomin mladega vrlega gospoda, ki nam je bil zdrav zgled v delu, pa še bolj bolan zgled v trp-

ljenju, vesel in šaljiv še tudi v bolezni. K njegovemu pogrebu lani je prišlo 18 duhovnikov prijateljev kljub temu, da je bil bežal daleč od sveta v tiho samoto. Počiva v grobu leta 1884 umrlega pisatelja beneficijata Jan. Božiča zraven zadnjega beneficijata Iv. Slomška. Veselil se je naprej, da bo umrl in počival na gori v samoti in pri Sv. Križu. Njegovemu spominu v čast smo skupaj poslali »Slovenski Straži« 12 K in pridelali 2 K, darovani od g. Mavhlerja. — S svojim obiskom sta nas razveselila gospoda kanonik Virnik in profesor Huter.

za otroke
in
odrasle.

Prve avtoritete tu in inozemstva priporočajo „Kufek“ kot najboljšo živilo proti bljevanju, črevesnemu katarju, driski itd.

Iz Kanalske doline. Trbiškemu znanemu polomu sledijo kar zaporedoma razni »polomčki«. Proschevo posestvo je na dražbi kupil posestnik in trgovec Haring v Trbižu. Ker pa ni imel dovolj sredstev za vzdrževanje tega posestva, so se nemškonacionalni Trbižani potrudili za drugim kupcem. Iz te zadrege jih je rešil mesar Krčevoj iz Bele peči, v katerem se pretaka čista — hrvatska kri. Smili se nam slavni, svoj čas pri deželni razstavi v Celovcu občudovani »Dreyhorststübl«, v katerem so se shajale vse »strammdeutschnational« glave kakor potrti Dreyhorst, gozdarski oskrbnik, sodnik i. dr., »slavni« Wegscheider i. dr. Imamo torej nazadnje še »Dreyhorststübl-polomček«.

Velikovec. (Naša električna luč.) Menda ga ni kraja, kjer bi električna razsvetljava tako nagajala, kakor v našem naprednem (?) mestu. Vsak trenotek imamo električne mrke. To se posebno letos čuti, ko je nebo navadno oblačno in velika ponočna obločnica na nebu ne more zastoj razsvetljavati velikovških naprednjakov in mračnjakov. Ker pa je vodja naše mestne in občinske elektrarne znan strokovnjak, gotovo ni krivde iskati pri njem, ampak v elektrarni sami, ki ni kos več svojim nalogam. Ali bi ne bilo boljše, da bi se naši napredni »purgarji« bolje brigali za zadostno razsvetlavo, kakor pa za protislovenska in protikatoliška društva in prireditve? Dajte svoje kronce rajše za ljudstvu občekoristne namene, kakor pa za nemoralno ponemčevanje.

Za smrtno kazen. Na Dunaju se je vršil shod nemških juristov in sodnikov. Na podlagi referata dr. Kahla iz Berolina so se udeleženci shoda izrekli s 470 proti 424 glasovom za smrtno kazen. Značilno za ta shod sodnikov in juristov je pa, da je bil sklican za nemške juriste in sodnike iz Avstrije in — Nemčije. Ali ne bi imel več pomena shod vseh avstrijskih sodnikov in juristov?

Politične vesti.

Občinske volitve v Gradcu.

Za občinske volitve v Gradcu, ki se začnejo 17. t. m., sta liberalna in neodvisna krščansko-socialna stranka sklenili za tretji razred kompromis proti socialni demokraciji. V tretjem razredu je 16 kandidatov.

Vojna nevarnost na Balkanu.

Odkar je Italija začela vojno v Tripolisu, postajajo razmere med balkanskimi državami in Turčijo vedno bolj napete. Ljudstvo v Bolgariji, Srbiji in na Grškem je vneto za vojno proti Turkom. V Atenah se je vršil velik ljudski shod, na katerega so prišli tudi Grki iz daljnih krajev. Sklenili so resolucijo, v kateri protestirajo zoper ravnanje Turkov z grškimi kristjani, ki bivajo v turški državi. Bolgarska vlada je navidezno v škripcih, ker ljudstvo zahteva vojno s Turki. Srbija je izdala ukaz, s katerim prepoveduje izvažanje žita iz Srbije, kar vzbuja sum, da hoče Srbija mobilizirati ali pa vsaj Turčijo malo prestrašiti. Srbska narodna banka in druge banke so omejile posojila.

Laško-turška vojna.

Laški general Caneva, poveljnik laške armade v Tripolisu, je bil odpoklican. Na njegovo mesto sta imenovana za poveljnika v Tripolisu generalni poročnik Ragni, v Cirenajki pa generalni poročnik Briccola. Nova poveljnika bota imela dolžnost, da zase-

deta tudi notranjo deželo. Mirovna pogajanja med turškimi in laškimi poverjeniki se nadaljujejo.

Društveno gibanje.

Slovensko čebelarstvo društvo za Spod. Štajersko priredi od 15. do 19. septembra t. l. v Celju (grad Zg. Lanovž na Lavi) veliko čebelarstvo razstavo. Prav obilni priklasi iz Štajerske, Kranjske in tudi iz Koroške so poročstvo, da bode ta razstava vezanimiva. Pokazala bode, v kolikej meri je moderno čebelarstvo napredovalo tekom zadnjih let med Slovenci. Vabimo prav pri srčno brate Korošce, da se tudi oni v prav obilnem številu udeležijo te naše razstave in tako pripomorejo, da bode naša prireditelj tudi glede obilnega obiska tem častneje uspela. Upamo, da bode ta sestanek čebelarjev iz tolikih krajev naše domovine nam čebelarjem in našim prijateljem v korist in vzpodbujajo. — V Celju, meseca septembra 1912. — Razstavniki odbor.

Žitaravas. Katol. slov. izobraževalno društvo »Trta« ponovi v nedeljo, dne 15. t. m. v »Društvenem Domu« v Žitarivasi igro »Miklova Zala«. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina: Sedeži 1 K, stojišča 60 vinarjev. Igralci.

Velikovec. Društvo »Lipa« priredi v nedeljo, dne 15. septembra v prostorih »Narodnega doma« zborovanje z veliko narodno igro. Na sporedu je tudi tamburanje mariborskega dijaškega tamburaškega zbora, govor, šaljiva pošta in prodaja šopkov. Vstopnina bo mala. Začetek točno ob treh. Odbor.

Cerkvene vesti.

Za administratorja je nastavljen v Porečah ob jezeru č. g. Blaž Wölfl, kaplan v Tinjah.

Provincialna kapitelska seja oo. kapucinov se je vršila 4. t. m. v Celju, ki ji je predsedoval general o. Pacifik Sejano iz Rima. Za provinciala je bil izvoljen dosednji superior pri graškem centralnem pokopališču o. Edvard Bervar, ki je že enkrat užival to čast. Za definitorje so bili izvoljeni o. Linus (dosedaj gvardian v Gorici), o. Zeno (vikar v Švanbergu), o. Albert Mösslberger (gvardian v Irdningu, pred nekaj leti gvardian v Celovcu) in o. Ladislav Hazemali (gvardian v Celju).

Izpremembe v štajerski provinci oo. kapucinov. Švanberg: o. Edvard Bervar, provincial; o. Zeno Lezno gvardian; o. Hubert Madlener kot vikar v Knittelfeld; o. Stefan Trenner kot koadjutor v Mettersdorf; o. Efrema Majcen v Knittelfeld. Gorica: o. Valerian Sartory v Škofjo Loko. Celje: o. Filip Zemljič kot vikar in submagister v Švanberg; o. Rudolf Marolt gvardian. Volšperg: o. Henrik Putrih v Lipnico; o. Goth. Purtscher gvardian; o. Placid Paar kot vikar v Hartberg; o. Janez Ks. Reberc v Lipnico. Sv. Križ: o. Hieronim Streminger gvardian v Gorici; o. Bonaventura Sabec v Volšperg. Lipnica: o. Albin Tetzl vikar; o. Ciril Goričan v Murau; o. Leo Črček gvardian; o. Benedikt Čirič v Celje; o. Irenej Kobal v Murau. Murau: o. Irenej Leutner v Volšperg; o. Viljem Ebenberger v Celovec. Celovec: o. Otokar Cejan vikar; o. Lambert Lanzuner gvardian; o. Kajetan Dvoršak v Gorico. Hartberg: o. Evgen Merše kot vikar v Volšperg. Škofja Loka: o. Metod Mišič kot gvardian k Sv. Križu na Vipavskem; o. Erhart Pečar vikar. Knittelfeld: o. Bruno Karner kot koadjutor v Gradec; o. Bonifac Müller v Švanberg. Gradec: o. Atanazij Eisler superior. Mettersdorf: o. Janez Dam. Lovrenčič k Sv. Križu na Vipavskem.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

L. S. v L. Hvala! Prosim! Na drugo poneje v pismu. Pozdrave! — **M. v M.** Vsled pomanjkanja prostora ni bilo mogoče, sedaj zastarelo. Na svidenje! — **Kotmaravas:** Vseh dopisov nismo prejeli iz ene in iste roke.

Kupujte pri tvrdkah, ki inserirajo v „Miru“!

Pazite blagohotno na ta-le znak

pravega : Franckovega :
pridatka za kavo.

Varujte se pred ponaredbami!

Poučite tudi Vašo kuharico, da pazi na : kavin mlinček:

Tovarna v Zagrebu.

im 98

Naprodaj je majhno posestvo, ki ima okoli 15 oralov sveta in veliko sadnega drevja. Več se izve pri Rutarju na Radišah, pošta Zrelc (Ebental) pri Celovcu.

MOJA STARA

izkušnja me uči, da rabim za negovanje kože samo Steckenpferd-lilijnomlečnato milo od tvrdke Bergmann & Co. v Dečnu na L. Kos po 80 h se dobiva povsod.

Loterijske številke.

Praga, 4. septembra: 90 82 55 6 43

Linc, 7. septembra: 19 44 58 24 32

Trst, 7. septembra: 61 34 43 50 33

Tržne cene v Celovcu

5. kimavca 1912 po uradnem razglasu:

B l a g o	100 kg				80 litr. (biren)		
	od		do		K	v	
	K	v	K	v			
Pšenica	23	—	—	—	14	72	
Rž	20	45	22	—	12	35	
Ječmen	21	63	—	—	10	60	
Ajda	—	—	—	—	—	—	
Oves	20	50	21	23	7	25	
Proso	—	—	—	—	—	—	
Pšeno	—	—	37	30	—	—	
Turščica	—	—	—	—	—	—	
Leča	—	—	—	—	—	—	
Fižola rdeča	—	—	—	—	—	—	
Repica (krompir)	6	—	6	66	3	—	
Deteljno seme	—	—	—	—	—	—	
Seno, sladko	5	50	7	50	—	—	
„ kisló	4	—	5	50	—	—	
Slama	2	80	3	50	—	—	
Zelnate glave po 100 kos.	10	—	16	—	—	—	
Repa, ena vreča	—	—	—	—	—	—	
Mleko, 1 liter	—	24	—	28			
Smetana, 1 „	—	60	1	20			
Maslo (goveje) . . . 1 kg	2	80	3	20			
Sur. maslo (putar), 1 „	2	80	3	60			
Slanina (špeh), pov. 1 „	2	10	2	30			
„ sur. 1 „	1	80	2	10			
Svinjska mast . . . 1 „	2	—	2	30			
Jajca, 1 par	—	20	—	26			
Piščeta, 1 par	2	80	3	60			
Race	—	—	—	—			
Kopuni, 1 par	—	—	—	—			
30 cm drva, trda, 1 m ²	2	70	3	20			
30 „ „ mehka, 1 „	2	40	2	80			
Ž i v i n a	Počrez		100 kilogr.		Prignalo	Prodalo	
			živa	zaklana			
	od	do	od	do			od
v kronah							
Konji	—	—	—	—	—	—	
Biki	—	—	—	—	—	—	
Voli, pitani	556	—	88	—	—	4 4	
„ za vožnjo	360	420	—	—	—	16 10	
Junci	300	340	—	—	—	8 5	
Krave	280	564	70	74	—	64 30	
Telice	220	—	—	—	—	1 1	
Svinje, pitane	—	—	—	—	—	—	
Praseta, plemena	8	60	—	—	—	340 210	
Ovce	—	—	—	—	—	—	

Neoženjen organist

ali absolvent kake orglarske šole se sprejme v začasno službo s 1. oktobrom t. l. Vprašanja na župni urad Otok ob Vrbskem jezeru, Kor.

Vabilo
na

redni občni zbor

Št. Jakobske posojilnice v Rožu

na kvatarno nedeljo dne 22. septembra 1912
ob 3. uri popoldne v Narodnem domu v
Št. Jakobu v Rožu.

Spored:

1. Poročilo o letnem računu.
2. Razdelitev čistega dobička in dolo-
čitev nagrad funkcionarjem.
3. Volitev odbora in načelstva.
4. Govor in slučajnosti.

Pripomba: S tem občnim zborom obhaja Št. Ja-
kobska posojilnica štiridesetletnico svojega delovanja.

Načelstvo.

Vsled obolelosti in odstopa dosihodobnega

organista in cerkovnika

se ta služba za Vetrinj-Zakamen nanovo
— tudi takoj — odda. Prosto stanovanje
(2 sobi in kuhinja), mesečno stalnih K 24.66
od občine, ter približno toliko službenih
dohodkov. Prosilci naj se obrnejo na žup-
nijski urad Vetrinj.

Slovenska trgovska šola v Ljubljani,

Kongresni trg št. 2,

s pravico javnosti vsled razpisa c. kr. ministrstva za
bogočastje in uk z dne 20. avgusta 1911, št. 14.649.

Sprejemno naznanilo.

V dvorazredno Slovensko trgovsko šolo v Ljubljani
se bodo sprejemali učenci

dne 16. septembra t. l.

od 10. do 12. ure popoldne.

V pripravljalni razred se sprejemajo učenci, ki so
stari vsaj 13 let ter so dovršili najmanj štiri razrede
ljudske šole.

V I. letnik se pa sprejemajo učenci, ki so stari naj-
manj 14 let in ki napravijo posebno sprejemno iz-
kušnjo. Brez sprejemne izkušnje se sprejmejo v I. let-
nik le učenci, ki so z vsaj zadostnim uspehom dovršili
4. razred kake srednje ali meščanske šole.

Pri sprejemu imajo prednost sinovi trgovcev in
obrtnikov.

Odhodno izpričevalo šole upravičuje do dveletne
aktivne vojaške službe in nadomešča triletno učno
dobo v trgovini.

K vpisu naj pridejo učenci v spremstvu staršev ali
njih namestnikov ter naj prinesejo krstni list, zadnje
šolsko izpričevalo in K 15.— vpisnine in prispevka
k učilom.

Ostala pojasnila daje — tudi pismenim potom —

raunateljstvo.

V Ljubljani, 2. septembra 1912.

Eleganten in trpežen je pristni

KAVČUK PODPETNIK

Dobiva se v vseh tozadevnih trgovinah.

VINO

istersko, dalmatin-
sko, goriško vino
(Teran, Opolo, Lisa, Vipavec).

Specijalna vina, sladka, garantirano naravna:
REPOŠKO, - REPOŠKAT, - MUŠKAT.

Trgovina z vinom Jos. KOFLER

na veliko in na drobno

BELJAK, Perau-cesta št. 1. Telefon 123.

GREGOR GRABER

cerkveni slikar

v Štebnu pri Beljaku, pošta Malošče

se priporoča častiti duhovščini.

Hranilnica in posojilnica v Šmihelu pri Pliberku

registr. zadr. z neomej. zavezo

s tem naznanja, da razen običajnega urado-
vanja ob četrtkih

od 1. avgusta 1912 naprej

sprejema hranilne vloge tudi

vsako nedeljo po prvi sveti maši.

Odbor.

Vzgojišče za deklice (internat)

čč. šolskih sester v Narodni šoli Družbe

sv. Cirila in Metoda v Velikovecu

se priporoča p. n. slovenskim staršem.

V hiši je štirirazredna ljudska šola; ozira
se posebno na pouk v ženskih ročnih delih.

Šolsko leto se prične dne 4. novembra t. l.

Plačila 26 kron mesečno.

Oglasila naj se blagovolijo poslati čč. šol-
skim sestram v Velikovecu na Koroškem.

Družinska PRATIKA za leto 1913 je ravno izšla

z zelo raznovrstno, zanimivo vsebino in mnogimi slikami.
Dobiva se skoro po vseh trgovinah, na debelo pa v Ljub-
ljani: v „Katoliški Bukvarni“, prodajalni „Katol. tiskovnega
društva“, dalje v trgovini Anton Krisper, Vaso Petričič,
F. M. Schmitt in Iv. Korenčan; v Trstu: prodajalna „Katol.
tiskovnega društva“. — Cena komadu 24 vin., po pošti 5 v
več. Zahtevajte jo povsod in ne dajte si vsiljevati drugih pratik.

Od 1878!

Povsod izkušeni sloveči in priljubljeni
domači zdravili. Pri večjih naročilih
znatno znižane cene.

Lekar-
narja

A. Thierry-ja BALZAM.

Edino pristen z zeleno redovnico kot varstveno znamko.

Allein echter Balsam
aus der Schweizergel. Apotheke
A. Thierry in Pregrada
bei Salzburg-Sauerbrunn

Postavno zavarovano.
Vsaka ponaredba, posnemanje in raz-
prodaja drugih balzamov z znamko,
ki lahko moti, se bo sodnijskim po-
tom zasledovalo in kaznovalo. — Ne-
dosegljivo zdravilno sredstvo proti
vsem boleznim dihal, pri kašlju,
zasliženju, hripavosti, olajša katár,
prsne in pljučne bolezni, posebno
dobro sredstvo pri influenci, želod-
čnim boleznim, vnetju jeter in sle-
zene, netečnosti, slabi prebavi, za-
peki, proti zobobolu in ustnim bo-
leznim, trganju v udihi, opeklinami,
prisuhi itd. 12 malih ali 6 dvojnih ste-
klenic ali 1 velika specialna stekle-
nica stane K 5.60.

Lekarnarja A. Thierry-ja
edino pristno
centifolijsko mazilo

zanesljivo in sigurno učinkujoče proti vsem
še tako starim ranam, tvorom, ranitvam,
vnetjem, njesom, odstrani vse tuje reči iz
telesa in prihrani marsikatero bolešno ope-
racijo. Zdravilno sredstvo proti še tako
starim ranam itd. 2 lončka staneta K 3.60.

Razpošilja: Lekarna »Pri an-
geli varihu« Adolf THIERRY
v Pregradi pri Rogatcu.

Dobiva se po vseh večjih lekarnah. Na debelo v medicinskih drogerijah.

Lepa kmetija

v Škofljah ob Vrbskem jezeru je naprodaj

po zmerno nizki ceni. Posedstvo je arondirano in obsega
23 oralov sveta (6 oralov njiv, 6 oralov sladkih trav-
nikov, 9 oralov lepo zaraslega gozda, 2 orala pašnika),
lep sadni vrt, novo zidano hišo in skedenj. Proda se
z gospodarskimi potrebščinami ali brez njih. Občina
in šola sta slovenski. Pojasnila daje posestnik Anzelm
Aichholzer pd. Svatih v Škofljah, p. Vrba ob jezeru
na Koroškem.

Poceni češko posteljno perje.

1 kg sivega pukanega K 2.—, boljsega
K 2.40, napulbelega K 3.60, belega 4.80,
prima puhastega K 6.—, prve vrste 7.20,
najboljše vrste K 8.40, najfinejšega
snežnobelega 9.60. **Popolne postelje**
iz gostega rdečega, modrega, belega
ali rumenega nankinga, dobro napolnjene, 1 pernica ali
1 spodnja postelj. 180 cm dolga, 116 cm široka K 10, 12,
15, 18, 200 cm dolga, 140 cm široka K 13, 15, 18, 21, 1 bla-
zina 80 cm dolga, 58 cm široka K 3, 3.50, 4; 90 cm dolga,
70 cm široka K 4.50, 5.50, 6. Neugajajoče se zamenja
ali vrne denar. — Natančen ilustr. cenik na vse kraje
brezplačno. Benedikt Sachsel, Lobes št. 918 pri Piznu (Češko).

Volneno

blago za ženske in sukno za moške
obleke, zadnje mode, razpošilja naj-
ceneje Jugoslovanska razpošiljalna
R. Stermecki v Celju št. 308.
Vzorci na zahtevo poštne prosto.

CROATIA

zavarovalna zadruga
v ZAGREBU.

Edini domači zavarovalni zavod.

Centrala:

ZAGREB, v lastni hiši, vogal
Marovske in Preradovičeve ulice.

Ustanovljena 1884.

Glavna zastopstva:

Ljubljana, Novisad, Osjek, Reka,
Sarajevo.

Podružnica: Trst, Via del Lavatoio št. 1, II. nadstr. (Telefon 25-94.)

Ta zadruga prevzema pod ugodnimi pogoji sledeča zavarovanja:

1. Na življenje: 1. Zavarovanje glavnic za slučaj doživljenja in smrti.
2. Zavarovanje dote.
3. Zavarovanje življenske rente.
2. Proti škodi po požaru: 1. Zavarovanje zgradb (hiš, gospodarskih zgradb in tovarn).
2. Zavarovanje premičnin (pohištva, prodajalniškega blaga,
gospodarskih strojev, blaga itd.).
3. Zavarovanje poljskih pridelkov (žita, sena itd.)
3. Zavarovanje steklenih šip.

Zadružno imetje v vseh delih znaša K 2,713.674.13
Od tega temeljna glavnica „ 800.000.—
Letni dohodek premije s pristojbinami „ 1,363.040.89
Izplačane škode „ 4,970.238.48

Sposobni posredovalci in akviziterji se sprejmejo pod jako ugodnimi pogoji.

Natančnejše informacije daje Glavno zastopstvo „Croatiae“ v Ljubljani (Ivrdka Kmet & Silvar).

Okrajni zastopnik za Celovec in okolico je g. JOŽEF STUHEC, sollicitator v pisarni dr. Müllerja.
Obenem sprejemata ponudbe imenoma okrajnega zastopnika g. ALOJZIJ TERČEK, književac v
tiskarni družbe sv. Mohorja v Celovcu, in g. MILOŠ SVANJAK, učitelj v Strojni, pošta Prevalje.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

4 1/2 %

uraduje vsak dan, izvemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

4 1/2 %

Vsi, ki ste skrbni možje in očelje!

Ali hočete vsaj 10 vinarjev na teden žrtvovati
za svojo oziroma za prihodnost svojih otrok?

Potem pišite „Slov. Straži“ v Ljubljani po knji-
žico g. župnika Haaseja o ljudskem zavarovanju,
ki se vsakomur dopošlje popolnoma zastonj.

Majhne želodčne težkoče

se ne smejo prezreti, ako se hoče pre-
prečiti hude bolezni.

Preizkušeno iz izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih zeli
skrbno pripravljeno, tek zbujačo in prebavljano pospeš-
ujoče in lahko odvajajoče domače zdravilo, ki ublaži in od-
strani znane posledice nezmernosti, slabe diete, prehlajenja
in zoprnega zaprtja, n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerne
tvorbe kislin ter krče, je **dr. Rose balzam**
za želodec iz lekarne **B. Fragnerja** v Pragi.

SVARILO! Vsi deli embalaže
imajo postavno de-
ponovano varšveno znamko.

GLAVNA ZALOGA: LEKARNA

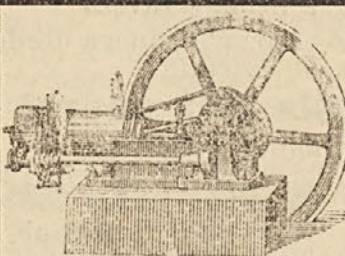
B. FRAGNER-ja, e. in kr. dvornega
dobavitelja,

„Pri črnem orlu“, PRAGA, Mala strana 203,
vogal Nerudove ulice.

Po pošti se razpošilja vsak dan.

Cela steklenica 2 K, pol steklenice 1 K. Proti naprej vpo-
šiljati K 1.50 se pošlje mala steklenica, za K 2.80 velika
steklenica, za K 4.70 dve veliki steklenici, za K 8.— štiri
velike steklenice, za K 22.— 14 velikih steklenic poštne
prosto na vse postaje avstro-ogrske monarhije.

Zaloga v vseh lekarnah Avstro-Ogrske, v Celovcu „Pri angelu“,
P. Hauser, V. Hauser, H. Gutt.

Vsak strokovnjak
Vam pove, da so
orig. Otmar-motor
stabilen ali nepremaklj. in
poljedelski stroji
iz tovarne

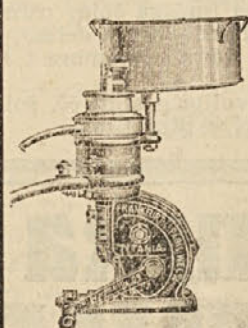
C. Prosch, Celovec,

imejtelja brata inženirja Prosch, najboljši in
najzanesljivejši v obratu.

Zahtevajte specialne kataloge in obiske inženirja!

Vajenca,

ki je večš slovenščine in nemščine,
sprejme **Josip Kandut**, trgovina s
steklenino v Borovljah.

Titania brzoparilniki za živinsko krmo

z odklopljivim obodom, čisto iz kovanega železa in
jeklene pločvine so zajamčeno neporušni. Naj-
manjša uporaba kuriva, najhitrejša napravljeno
pare, najkrajše parenje, slaba krma zopet porabna

Titania centrifuge, v sestavi, trpežnosti in natanč-
nosti v posnemanju neprekošene.

Stroji za sejanje, za obračanje sena, senene grablje itd.
najboljše kakovosti.

Titania tovarna, Wels št. 196, Zg. Avstrijsko.

Zastopstva povsod!! — Pošljamo na polizkušnjo. Plačevanje na ob-
roke rado dovoljeno. Prospekti, pričevala zastonj. Zastopniki se iščejo povsod.

*Lastna tovarna
ur v Svici*

1887

Zahtevajte „JUBILEJNI CENIK“ zastonj

1912

Fr. Čuden, Ljubljana.

Naprodaj so muzikalije

bivšega vetrinjskega organista J. Rašer, latinske
maše od najtežjih instrumentalnih do najlažjih
z orglami, kakor tudi preludije različnih vrst
in muzikalije za glasovir in gosli, vse še dobro
ohranjeno, po jako nizki ceni. Na ogled so vsa-
komur pri S. Kocijan, org., Žihpolje, Koroško.

Edino slovensko narodno podjetje

Hotel Trabesinger

— v Celovcu, Velikovaška cesta št. 5. —

Podpisani voditeljci hotela **Trabe-
singer** se vljudno priporočata vsem
velecejenim slovenskim in slovanskim
gostom, ki prenočujejo ali za več časa
ostanejo v Celovcu. V hotelu se dobe
lepe, snažne sobe po primerni ceni;
nudi se izborna kuhinja in zajamčeno
pristna in dobra vina iz Slovenskih
goric. Na razpolago je tudi kegljišče
poglednega vrta. V hotelu **Trabe-
singer** dobite vsak dan, posebno pa v
sredah, prijetno slovensko družbo. —
V poletnem času pričakuje na kolo-
dvoru gostov domači omnibus. Sloven-
ski romarji in romarice, ustavljajte se
samo v edini slovenski gostilni »Hotel
Trabesinger« v Celovcu, kjer boste
vedno dobro postreženi.

Za mnogobrojen obisk se priporočata voditeljci hotela

Lojzika in Pepca Leon.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavnica K 8.000.000.

Rezervni fond čez K 800.000.

Denarne vloge
obrestujemo po **4 1/2 %** od dne vloge
obrestujemo po **4 1/2 %** do dne vziđa.

Kolodvorska cesta 27, v lastni hiši.

Zamenjuje in eskomptuje izrebane vrednostne papirje in
vnovčuje zapadle kupone.

Daje predjume na vrednostne papirje — Zavaruje srečke
proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.
Eskompt in incasso menic. Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spletu, Trtu,
Sarajevu, Gorici, Celju in osposobitura v Gradežu.
Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček
300.000 frankov. Na mesečno vplačev. po K 8.— za
komad. **Tiske srečke s 4% obrestmi.** Dve žrebanji
na leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vpla-
čevanje po K 10.— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.